KABINET DOET TE WEINIG AAN BESTRIJDING ARMOEDE ONDER MENSEN MET EEN BEPERKING

Posted on 19 september 2023 by Ana Karadarevic

Ieder(in) is teleurgesteld dat er geen gerichte maatregelen zijn getroffen om de bestaanszekerheid voor mensen met een beperking of chronische ziekte te verbeteren.

Categories: Algemeen, Geldzaken, Werk, Wonen, Zorg

Tags: Armoede, Politiek, Zorgkosten

Gerichte maatregelen nodig

Bijna alle politieke partijen hebben aangedrongen op extra koopkrachtmaatregelen voor de lage inkomens. Het kabinet heeft hieraan gehoor gegeven door een aantal algemene maatregelen te nemen. Zoals verhoging van de huurtoeslag en verhoging van het kindgebonden budget. Voor mensen met een beperking en chronisch zieken met een laag besteedbaar inkomen zijn deze maatregelen niet toereikend.

De uiterst moeilijke financiële situatie van veel mensen met een beperking of chronische ziekte maakt gerichte maatregelen noodzakelijk. Zo moet de stapeling van zorgkosten snel worden verminderd, bijvoorbeeld door het eigen risico af te schaffen. En door de energiekosten vanwege onvermijdbaar gebruik van elektrische hulpmiddelen of extra stoken structureel te compenseren.

Schandalig als demissionair kabinet stapeling vergroot

Het demissionaire kabinet doet het tegendeel. Het zet het voornemen door om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage in te voeren voor Wmo-zorg. Vooral om oneigenlijk gebruik van huishoudelijke hulp door welgestelden tegen te gaan. Dat het kabinet dat wil begrijpen wij. Maar op deze manier worden ook mensen die afhankelijk zijn van hulpmiddelen of begeleiding de dupe. Zij hebben deze voorzieningen nodig om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Daarvoor hoge extra kosten in rekening brengen, is volgens Ieder(in) in strijd met het gelijkheidsprincipe van het VN-verdrag Handicap.

Het kabinet stelt in de Miljoenennota rekening te houden met de financiële draagkracht van burgers door het inkomens- en vermogensafhankelijke karakter van de eigen bijdrage. Dit klopt feitelijk niet voor mensen met een beperking. Hun inkomenspositie staat onder druk vanwege de stapeling van (zorg)kosten. Als gevolg hiervan hebben mensen met een beperking of chronische ziekte veel vaker dan gemiddeld een laag besteedbaar inkomen.

Bezuinigen op basisbehoeften

Uit meerdere onderzoeken die Ieder(in) de afgelopen jaren heeft uitgevoerd, blijkt dat veel van deze mensen in de financiële problemen komen. Dit komt onder meer naar voren in ons onderzoek naar de stapeling van zorgkosten en eigen bijdragen. Het gevolg van deze stapeling: mensen bezuinigen op basisbehoeften en stellen zorg uit, of mijden zelfs zorg.

Verder hebben mensen met een (ernstige) chronische ziekte of beperking vaak ook nog een sterk verhoogde energierekening. Ze moeten bijvoorbeeld hun huis extra warm stoken en zijn afhankelijk van allerlei elektrische hulpmiddelen en medische apparatuur. Hierdoor is de rekening soms wel

drie keer zo hoog als van iemand zonder beperking. De eerder door het kabinet genomen energiemaatregelen, zoals het energieplafond en de energietoeslag, compenseren deze kosten maar voor een deel. Dat het kabinet nu ook nog de energietoeslag wil afschaffen, verergert de problemen.

Pak de energiearmoede aan

Ook aan de energiearmoede moet het kabinet wat doen. Dat betekent dat er sowieso een goede compensatie moet komen voor mensen die noodgedwongen extra energie verbruiken vanwege hun aandoening. Nu de energietoeslag wordt afgeschaft, is compensatie zelfs een absolute noodzaak. Het kabinet verlengt het noodfonds energie. Dit helpt een beetje, maar is geen structurele oplossing voor mensen die noodzakelijke energiekosten hebben vanwege zorg. Het kabinet is van plan de communicatiecampagne ‘Zet ook de knop om’ in 2024 voor te zetten. Hiermee worden bedrijven, instellingen en huishoudens geïnformeerd en geadviseerd over energiebesparing. Dit vindt Ieder(in) tekenend voor hoe mensen met noodzakelijke energiekosten worden vergeten, voor hen is 'de knop omzetten' geen optie.

Lobbysucces

Waar Ieder(in) wel over te spreken is, is het feit dat de jonggehandicaptenkorting niet gehalveerd wordt. Het kabinet kondigde de halvering van de jonggehandicaptenkorting aan in haar coalitieakkoord. We hebben ons tegen die halvering ingezet in de lobby, met succes: recent maakte RTL Nieuws op basis van gelekte Prinsjesdagstukken al bekend dat het kabinet de halvering niet zou doorzetten. Dit staat nu ook formeel in de Miljoenennota.